

84197

po przedni nr 101

84105

K

GENERALNY BIURO ZAWACKIEJ
Armii Krajowej
Polek
0048 56 65 22 186
zawacka.pl
870502736
1692
0000 5002 0244

nr 101

Tomni
acharek Hamur

Tomni
Krzysztof Ulobaniak

52-510 Komim

Tomni
ZWZ-AK
#Kozianowski Kazimierz
ps. „Rufin”
M: 101/710 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Kozianowski Maximilian

III-101/710 Som

Torun' Z WZ-AM

I./1. Relacja *k. 5 s. 1-9*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora *k. 6 s. 1-6*

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację *k. 5 s. 1-5*

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

1) - rodzinne, k. 1 s. 1

.....

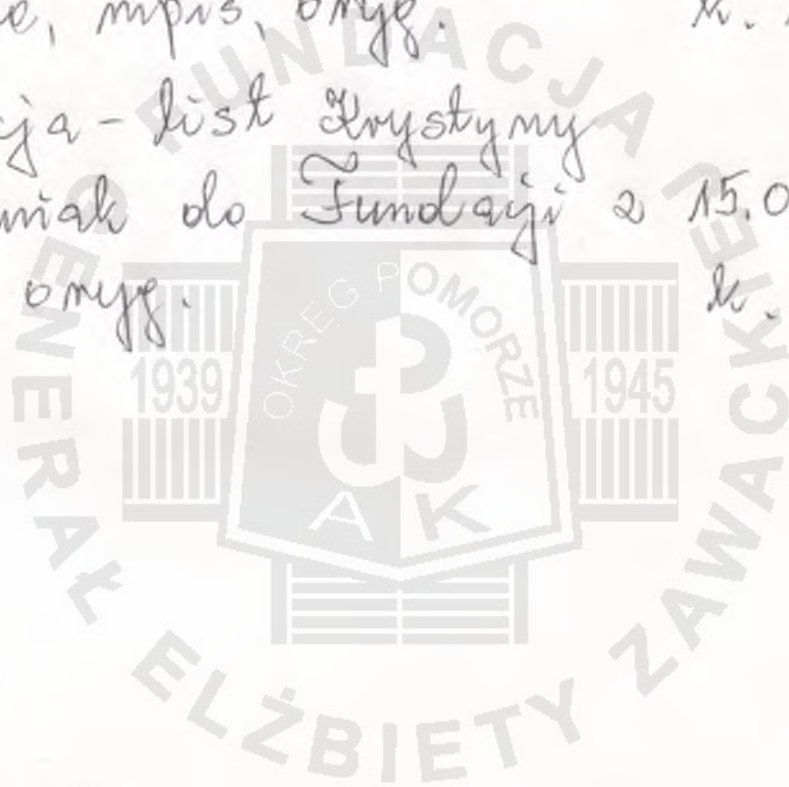
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 21*

VI. Fotografie *dwa i pół ikonografii*

1/1. Relacja - Kozianowski Kazimierz

1. Relacja własna S. Kozianowskiego,
m.kp. omg. brak daty k. 2 s. 1-4
2. Relacja słanny Zacharek z
15. 12. 1997 spisana przez Michała
Ojczyko, mpis, omg. k. 1 s. 5
3. Relacja - list Krystyny
Urbaniak do Fundacji z 15. 01. 1998,
m.kp. omg. k. 2 s. 6-9

oprac. 22

Relacja Kazimierza Łozianowskiego „Rufin”

-1-

Urodziłem się dnia 28 marca 1909 r. w Toruniu,
o ojca Adama i matki Józefy zd. Lelinińskiej.
Do chwili wybuchu II wojny światowej, pracowałem
o charakterze pomocnika maszynisty pociągów w Północnym
Toruniu.

W kampanii wrześniowej służyłem w oddziale, powiatowo
będąc pracownikiem PKP zostając reklamowanym.

Po zajęciu przez okupanta Torunia, zostałem z uwagi
na brak personelu technicznego na Kolejach
niemieckich, zatrudniony o charakterze maszynisty pociągów.
Pełniąc tę funkcję, prowadziłem pociągi wojarskiej na trasie
TORUŃ - SIERPE - NASIELSK - WARSZAWA.

W grudniu 1939 roku w sierpniu, zacząłem być
do jedzenia, miałem do mieszkania p. Orzechowskiej.
Podczas rozmowy zaskiśniętej na temat Polskiego
Związku Powstańczego. (Zadany SEP - 22)

Po bliższym zapoznaniu się z powyższą organizacją
oprac jej strukturę w styczniu 1940 r. za pośrednictwem
p. Orzechowskiej zostałem zaprzyjęziony przez Komendanta
Łotwego na Torunie ps. „Roman”, którego mieszkania
już dziś nie pamiętam. [KIP 212-4K] 011

Do Polskiego Związku Powstańczego wprowadziłem
wierzyjących już swoich braci,

Adama Łozianowskiego ps. „Dziękuję”

i Bronisława Łozianowskiego, przedwojennego jego
nie pamiętam

Dobry moi bracia zostali w styczniu 1940 r

W okresie „Stamistawa” zaprzyżyczeni w moim mieszkaniu
z uwagi na pracę, którą wówczas wykonywałem,

powierono mi funkcję Tęczyka - Kolportera
„garezy podziemnej” w mieście NAWELSK - SIERAC TORUN.
W NAWELSKU biłnię podziemną porządkowo odbiłtem
od przyjęcia, a później umieszczałem w niej na parotacie,
podczas gdy ja w tym czasie odpoczywałem w tamtejszej
ucielegowni.

Na początku 1942 z pomocą Skłotowskiego udało się
p. Kudłinińskiego i od tego czasu zostałem Komendantem
działalnej podgór. ^{aktualny kierownik do st. pp. AK} Zadaniem moim było szkolenie
organizacji p.n. ZWIĄZEK WALKI ZBROJNEJ, która
przekształcała się w ARMIE KRAJOWA.

Zastępcą moim został Jan Strumpf ps. „JOTES”
na blokowach żyłtatem węgierskich dróżkaj i taci.

Adama Kozianowskiego ps. „OBIEKTY”, Prokurator

Kozianowskiego - ps. nie pamiętam, oraz Klemensa

F. Atelechotowskiego - węgierski, przewodniczący też nie pamiętam.

Z uwagi na to że w organizacji obowiązywał system
grójkowy, między żołnierzami nie znaliśmy.

Z tego co wiem, to organizacja była liczna. Liczyła
szkieleto do 200 żołnierzów psu. blokady i dróżkaj.

Na igorzycką wieżę uciekał a garnizonem wyżyrowałem

V Jadwigę Kozianowską ps. „MESSALINA” (z uciekła zachatek
zwiztek mairiski zadania we wrześniu 1947r)

Po wszystkim mającej w 1943 roku, Delegatura AK

(aresztowanie brata Adama ps. „OBIEKTY”)
z Natnary wzięła się ze mną kontakt przez uprzednio

stwierdzonego „Stamistawa”, którego warstwa

z uwagi na leśną konspirację nie znaliśmy. 5

On „STANISŁAW” przydzielił do niego piekiarki (matki),
które nadzorowała i przekazywała Wandzie Kozienowskiej
ps. „MATKA” (zona „OGNIA”). „MATKA” piekiarki ze
dostarczała rodzinom, których mężowie członkami AK
byli więzieni przez hitlerowców. Wysokość zarobków
mahała się w granicach od 150-200 marek miesięcznie.
Latem 1943 r. poprosiła palacza CO więzienia na Watach.
Jana MOHNA, zostając zorganizowana, przez AK uciekła
11 więźniów. Wiele zdobyła w im. Filipski, Wisniewski
i inni. Tę właśnie w sprawie podała pełnej liście zbiegów,
gdym też ze nie pamiętała, a dawała to dokładnie poza
tytuł oświadczenia, wikt nie potrafił podać dokładnie kto
jednego zbiegł. Wyżej wymieniony Jan MOHN, za skutek
denuncjacji więźniarskiego konfidenta został aresztowany
i wkrótce ścięty w MOABIE.

Działalność organizacji polegała przede wszystkim
na paralizowaniu niemieckiego Transportu Kolejowego,
szczególnie zaś skierowana była i nastawiona
na uszkadzanie sabotażem w parowozowni TORUN.
Poprzez planie parowozów (zakładanie sznurów powieszonych
wzdłuż torów i wyprawie piasek do parowozów) ~~zwiększonym~~
~~stopniu~~ b. dużo transportów jadących ze szturmu i dojdkiem
na front wschodni, zostało poważnie opóźnionych.

Przewodziliśmy również dywersyjną ideologię, polega-
jącą m.in. na podważaniu władzy niemieckich.
Oprócz tego organizacja nawiązała kontakt z placem Kłosa
zakładów amunicyjnych tzw. „AMUNITIONSWERKE” ^{zlokalizowanym} ~~w miejscowości~~
na Podgórku i w Łysowicach, celem zdobycia broni.
Organizacja otoczyła opieką jeńców dostarczając im 6

4
w miastę możliwości jedzenie, odzież, jak również
zamożniejszą iu niecierpi.

Osobiscie przewożeni na parowozie "spalony"
ludzi z AK. do Borów Inehalskich, Bydgoszcz
i Chejnie. Działalność ta trwała nieprerwanie
do wyzwolenia.

Organizacja była cały czas w pogotowiu do stacjonarnej
walki w podziemiu zbrojnym, lub do jakiegokolwiek
innej akcji mającej na celu niszczenie wroga.

W jesieni 1945 roku na skutek ujawnienia ^{się} ~~przez~~
Komendanta Garnizonu Sylwana Frankiewicza,
ostatnim eterytorary i wyrokami sądu skazany
na 4 lata więzienia.

po opuszczeniu więzienia we Wronkach, podjątem
pracę na PKP, wykonywałem czynności marynarskiej paratu
od 1969 i jestem na emeryturze.

Ludzi "spalonych" - mękarstwie Kapelani
ppłk Ks. Władysław ps. "Ratnik"

Tris więźniacy

W/w był organizatorem Gryfa Kambrskiego
i Gryfa Pomorskiego.

Toruń dnia 15 12 1997r

5

Relacja Hanny Zacharek
zamieszkałej Toruń ul. Drzymały
o kmdt -AK Rejonu Toruń Podgórz

Kazimierz Kozianowski był wujem mamy Jadwigi Zacharek
z d. Kozianowska .

Wuja mamy znałam ale bliskiej znajomości z nim nie utrzymywałam.
O działalności konspiracyjnej nie mogę nic powiedzieć.

Mieszkał w Toruniu przy ul. Akacjowej .

Zmarł w wrześniu 1995r. /dokładną datę poda córka/

Podaję adres jego córki Urbaniak Krystyna
ul. Aleja 1 Maja Konin 62 -540

Hanna Zacharek
podpis

Zacharek Hanna

Relację spisał i wiarygodność podpisu potwierdza
Dokumentalista mgr Michał Ojczyk

Klonin 15-01-1998

Szanowny Panie!

Wpłynęło dnia 10.01.98
Ldz. MOJ A/98.

6

W związku z otrzymanym pismem, uprzejmie informuję, że wszystkie dokumenty dotyczące działalności ojca mego u AKI postaram się przekazać.

Jest tego niewiele, ponieważ w tym czasie kiedy te rzeczy miały miejsce byłem dzieckiem a były to sprawy fajne więc u mojej obecności o nich nie mówiono. Obecnie nie mam możliwości kogośkolwiek z otoczenia ojca mego zapytać ponieważ już nikt nie żyje.

Postaram się u miarę możliwości przekazać to, co zostało u pamięci oraz kserokopie dokumentów które posiadam.

Ojciec mój zmarł 02-09-1995r. (zamoram akt zgonu) i jest pochowany u Toruniu - Podgórzu na cmentarzu przy ul. Poznańskiej (grób Nr. 298)

Zaznaczam, że byłem dwukrotnie pod biurkiem ponieważ ojciec mój prosił aby się z Państwem skontaktować i zawiadomić o śmierci.

Wskazy u tych dniach u których byłem biuro było zamknięte (czynne tylko 2 razy u tygodniu) a ja nie miałem już czasu.

Na podstawie otrzymanego „Schematu relacji” o niezłym członku konspiracji pragnę przekazać to co pamiętam.

I Dane osobowe

- 1) Kazimierz Koziarowski
- 2) 28-03-1909 r. w Toruniu - Podgórzu
- 3) Ojciec Adam Koziarowski był pracownikiem PKP - matka Józefa z domu Zielińska zajmowała się wychowaniem dzieci.
- 4) —

II Dane środowiskowe

- 1) 7 klas szkoły podstawowej w Toruniu - Podgórzu, następnie był 4 lata w Seminarium Duchownym będącym w Wieluniu którego nie ukończył - nie znam daty.
- 2) Do 1936 roku pracował jako mechanik na lotnisku w Toruniu następnie i już do emerytury na PKP w Toruniu pierwotnie jako pomocnik maszynisty, później jako maszynista parowozu.
- 3) Rezerwista - z uwagi na charakter pracy nie został wcielony do wojska

III Udział w Kampanii wrześniowej
nie brał udziału

IV Krótki życiorys okupacyjny

Mieszkał w Toruniu, żona i dziecko
pracował całą okupację jako maszynista
parowozu na PKP. W którym roku wstąpił
w szeregi AK nie wiem.

V Działalność okupacyjna

Na ten temat nie mogę nic powiedzieć, gdyż jako zasnany byłam dzieckiem. Z opowiadań już powojennych, wiem że jako maszynista jeździł pociągami towarowymi przewożąc niejednokrotnie wojsko jak również uzbrojenie. Starał się wówczas pociągi opóźniać aby zbliżyć okupantowi.

Wiem również, że po aresztowaniu towarzyszy z konspiracji, pomagał ich rodzinom ale nazwiska nie znam.

VI nie wiem

VII Okno pod okupacyjną

1) Przed aresztowaniem pracował na PKP jako maszynista parowozu.

2) Nie wiem

3) Aresztowany wiosną 1946 roku był uwięziony do rozprawy w Toruniu przy ul. Piłkiarskiej w „Okraglatku” później po rozprawie skazany wyrokiem sądu na 4 lata więzienia oraz 5 lat utraty praw obywatelskich został wywieziony do więzienia do Wrocławia.

Na skutek ogłoszenia amnestii wyjechał z więzienia, lecz amnestia nie obejmowała utraty praw obywatelskich, został więc zwolniony

9
również z pracy (załączam pismo DOKP w
tej sprawie)

Zatrudnił się na Kolei w Łąbrzeźniku na
warunkach powstającego pracownika.

Niestety więcej pomóc nie jestem w stanie.

Być może byłoby inaczej gdybym mieszkała w
Toruniu, ale ja wyjechałam w 1955 roku a
to sporo czasu.

Załączniki:

- 1) Pismo DOKP w Gdańsku
- 2) Odpis aktu zgonu
- 3) Kserokopia zwolnienia z uwięzienia
- 4) " " legitymacji nr. 40085
- 5) " " " " MB
- 6) Zdjęcie - Paris Maska - Gm.

Z poważaniem

Krysztyna Urbancuska

II. Materiały uzupełniające relację: Kozianowski
Kasimierz

1. Dwie wersje biogramu Kasimierza
Kozianowskiego autorstwa Michała
Ojzyka, mpis (kserokop) k. 4 s. 1-4

2. Michał Ojzyk, biogram Kasimierza Kozianowskiego, [w:] Słov. biograficzny konspi-
racji pomorskiej 1939-1945, Wyd. FAPAK,
t. XVIII, Tomii 1998, s. IV; s. 83-84, brosz. k. 1 s. 5

A

Kozianowski Kazimierz ps. "Rufin"/1909. - 1995/ kmdt dzielnicy Podgórz Garn. AK Toruń.

Urodzony 28 III 1909r w Toruniu ;syn Adama i Józefiny z d. Zielińskiej. Po ukończeniu Szkoły Powszechnej uczęszczał przez 4 lata do Seminarium Duchownego w Wieluniu . Po wystąpieniu z Seminarium pracował do 1936r jako mechanik na toruńskim lotnisku. Od 1936 do 1969 /z przerwami / był zatrudniony jako maszynista parowozu na kolei w Toruniu. W styczniu 1940r wstąpił do ZWZ -AK i został zaprzysiężony przez Wacława Ciesielskiego ps. "Roman", Kier. Wydziału I Komdy Pomorskiego Okręgu ZWZ- AK . Był kolpolterem konspiracyjnej gazety "Polska Podziemna" na trasie Nasielsk - Sierpc - Toruń . W 1942r został mianowany przez kmdta Garnizonu Toruń A. Kudlińskiego ps. "Zbigniew" na kmdta Rejonu Podgórz /lewobrzeżna część miasta Torunia/. Współpracował z S. Witkowskim ps. "Żbik" kolpolterem prasy "N" na Pomorzu. Otrzymywał też od niego pieniądze na zapomogi , które przekazywał potrzebującym rodzinom żołnierzy AK. Jednak jego głównym jego działaniem w konspiracji było paraliżowanie transportu pociągów wiozących żołnierzy niemieckich na front wschodni oraz sabotaż na kolei i uszkodzanie parowozów . W tym ~~zakresie~~ zakresie współpracował między innymi z Janem Strumpfem ps. "Jotes"- swoim zastępcą w pracy konspiracyjnej oraz z braćmi Adamem ps. "Ogień II" i Bronisławem .Przewoził zdekonspirowanych żołnierzy AK do Bydgoszczy, Chojnic oraz do Józefa Wryczy , prezesa Rady Naczelnej T O W "Gryfa Pomorskiego" w Borach Tucholskich . Na podległym mu terenie dzielnicy podgórz w Toruniu znajdowały się zakłady zbrojeniowe "Amunitionswerke ". Wspólnie z innymi żołnierzami AK rejonu Podgórz Kozianowski dostarczał żywność i odzież jeńcom wojennym zatrudnionym w tych zakładach .

Po wojnie za przynależność do AK był aresztowany i wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy dnia 22 VI 1946r razem z żołnierzami AK Garn. Toruń został skazany na 4 lata więzienia. Do wyroku był osadzony w toruńskim "Okraglaku ", karę po wyroku odbywał w więzieniu we Wronkach . Po wyjściu z więzienia w 1947r . był szykanowany utratą pracy na stanowisku maszynisty parowozu kolejowego i pracownika PKP. Po kilku miesiącach rozpoczął pracę jako ~~maszynista-parowozu-w~~ zwykły robotnik na torach w Wąbrzeźnie. W 1949r. uzyskał pracę jako maszynista parowozu w Toruniu i pracował na tym stanowisku do przejścia na emeryturę w 1969r.

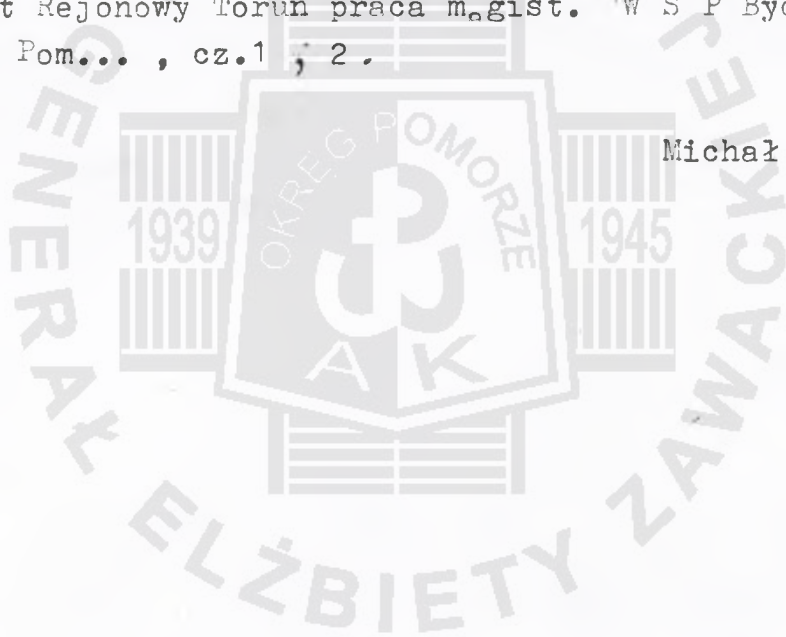
Zmarł 2 IX 1995r w Toruniu ; pochowany na cmentarzu na Podgórzu.

Był awansowany do stopnia ppor. AK , odznaczony Krzyżem Armii Krajowej.

Brat Kazimierza Kozianowskiego zaprzysiężony przez niego do AK Adam ps."Ogień II" /~~1903~~ 1903- 1979/ podoficer WP , pracownik PKP , był razem z nim w trójce konspiracyjnej . Kolportował "Biuletyn Informacyjny " i "Orka Białego" współpracował między innymi z W. Ciesielskim i S. Witkowskim ps. "Żbik". Aresztowany 29 XI 1943r. przebywał w obozach Oświęcim , Gross - Rosen , Flossenburg i Dachau , które przeżył .

AP AK , T. : Kozianowski A., Kozianowski K., Stankiewicz L ., Ciechanowski K. Ruch oporu ... s. 232 : Jaszowski T. Okr. Pom. AK Podokręg ... , Liegman A. , Szlaki pomorskich kolejarzy oprac. i red. Jądrzejewski Z. Toruń 1978 s. 49. : Trejderowski Z. , Inspektorat Rejonowy Toruń praca magist. W S P Bydgoszcz 1983 s.66 , Sł. Konsp. Pom... , cz.1 , 2 .

Michał Ojczyk

Kozianowski Kazimierz ps."Rufin"/1909 - 1995/ kmdt Dzielnicy Podgórz Garn. AK Toruń.

Urodzony 28 III 1909r. w Toruniu; syn Adama i Józefiny z d. Zielińskiej. Po ukończeniu szkoły powszechnej uczęszczał przez 4 lata do Seminarium Duchownego w Wieluniu. Po wystąpieniu z Seminarium pracował do 1939r. jako mechanik na toruńskim lotnisku i jako maszynista parowozu na kolei w Toruniu. W styczniu 1940r. wstąpił do ZWZ zaprzysiężony przez Wacława Ciesielskiego ps."Roman, Kier. Wydziału I Komendy Pomorskiego Okręgu ZWZ. Był kolporterem konspiracyjnej prasy na trasie Nasielsk - Sierpc - Toruń. W 1942r. został mianowany przez kmdta Garnizonu Toruń Antoniego Kudlińskiego ps."Zbigniew" kmdtem Dzielnicy Podgórz/lewobrzeżnej części miasta Torunia/. Współpracował z Stanisławem Witkowskim ps. "Żbik" kolporterem prasy "N" na Pomorzu. Otrzymywał też od niego pieniądze na zapomogi, które przekazywał potrzebującym rodzinom żołnierzy AK. Jednak głównym jego działaniem w konspiracji było paraliżowanie transportu pociągów wiozących żołnierzy niemieckich na front wschodni oraz sabotaż na kolei i uszkodzanie parowozów. W tym zakresie współpracował między innymi z Janem Strumpfem ps."Jotes" - swoim zastępcą w pracy konspiracyjnej oraz swymi braćmi Adamem ps. "Ogień II" i Bronisławem. Przewoził zdekonspirowanych żołnierzy AK do Bydgoszczy, Chojnic oraz do ks. Józefa Wryczy, prezesa Rady Naczelnej T O W "Gryfa Pomorskiego" w Borach Tucholskich. Wspólnie z żołnierzami AK Dzielnicy Podgórz Kozianowski dostarczał żywność i odzież jeńcom wojennym zatrudnionym w zakładach zbrojeniowych "Amunitionswerke" znajdujących się na podległym mu terenie Dzielnicy Podgórz w Toruniu. Na skutek ujawnienia nazwisk żołnierzy AK przez kmdta Garn. Toruń Sylwana Stankiewicza ps."Mogiła" został aresztowany i wyrokiem Wojkowego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy dnia 22VI 1946 był skazany na 4 lata więzienia. Do wyroku był osadzony w Toruńskim "Okraglaku", karę po wyroku odbywał w więzieniu we Wronkach. Po wyjściu z więzienia w 1947r. był szykanowany utratą pracy maszynisty parowozu kolejowego i pracownika PKP. Po kilku miesiącach rozpoczął pracę jako robotnik na torach w Wąbrzeźnie. W 1949r. uzyskał pracę jako maszynista parowozu w Toruniu i pracował na tym stanowisku do przejścia na emeryturę w 1969r. Zmarł 2 IX 1995r. w Toruniu; pochowany został na cmentarzu na Podgórzu. Był odznaczony Krzyżem Armii Krajowej.

4

Brat Kazimierza Kozianowskiego zaprzysiężony przez niego do AK Adam ps."Ogień II" /1903 - 1979/ podoficer WP ,pracownik PKP, był razem z nim w trójce konspiracyjnej. Kolportował "Biuletyn Informacyjny" i "Orła Białego" ,współpracował z Stanisławem Witkowskim ps."Żbik". Aresztowany 29 XI 1943r. przebywał w obozach Oświęcim, Gross -Rosen, Flossenbug i Dachau, które przeżył.

AP AK, T.:Kozianowski A.,Kozianowski K.,Stankiewicz L., Stankiewicz S., Strumpf J.;C i e c h a n o w s k i K. Ruch oporu... s.232; J a s z o w s k i T.Okr.Pom. AK Podokrąg ...; L i e g m a n A. Szalaki pomorskich kolejarzy , oprac. i red. Jędrzejewski Z. Toruń 1978 s.49. ; T r e j d e r o w s k i Z. , Inspektorat Rejonowy Toruń /praca marist. W S P/ Bydgoszcz 1983 s.66 ; Sł. Konsp. Pom... , cz.1 , 2.

Michał Ojczyk

Kozianowski Kazimierz ps. „Rufin” (1909-1095)
kmdt Dzielniczy Podgórz Garn. AK Toruń.

Urodzony 28 III 1909 r. w Toruniu; syn Adama i Józefiny z d. Zielińskiej. Po ukończeniu szkoły powszechnej uczęszczał przez 4 lata do Seminarium Duchownego w Wieluniu. Po wystąpieniu z seminarium pracował do 1939 r. jako mechanik samochodowy na toruńskim lotnisku i jako maszynista parowozu na kolei w Toruniu. W styczniu 1940 r. wstąpił do ZWZ zaprzysiężony przez Wacława Ciesielskiego ps. „Roman”, kierownika Wydz. I Kmdy Pomorskiego Okręgu ZWZ. Był kolporterem konspiracyjnej prasy na trasie Nasielsk – Sierpc – Toruń. W 1942 r. został mianowany przez kmdta Garnizonu Toruń Antoniego Kudlińskiego ps. „Zbigniew” kmdtem Dzielniczy Podgórz (lewobrzeżnej części miasta Torunia). Współpracował ze

Stanisławem Witkowskim ps. „Żbik” kolporterem prasy „N” na Pomorzu. Otrzymywał też od niego pieniądze na zapomogi, które przekazywał potrzebującym rodzinom żołnierzy AK. Jednak głównym jego działaniem w konspiracji było paraliżowanie transportu pociągów wiozących żołnierzy niemieckich na front wschodni oraz sabotaż na kolei i uszkodzanie parowozów. W tym zakresie współpracował między innymi z Janem Strumpfem ps. „Jotes” – swoim zastępcą w pracy konspiracyjnej oraz swymi braćmi Adamem ps. „Ogień II” i Bronisławem. Przewoził zdekonspirowanych żołnierzy AK do Bydgoszczy, Chojnic oraz do ks. Józefa Wryczy, prezesa Rady Naczelnej TOW „Gryfa Pomorskiego” w Borach Tucholskich. Wspólnie z żołnierzami AK Dzielniczy Podgórz Kozianowski dostarczał żywność i odzież jeńcom wojennym zatrudnionym w zakładach zbrojeniowych „Amunitionswerke” znajdujących się na podległym mu terenie Dzielniczy Podgórz w Toruniu. Na skutek ujawnienia nazwisk żołnierzy AK przez kmdta Garn. Toruń Sylwana Stankiewicza ps. „Mogiła” został aresztowany i wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy dnia 22 VI 1946 r. był skazany na 4 lata więzienia. Do wyroku był osadzony w toruńskim „okrągłaku”, po wyroku w więzieniu we Wronkach. Po wyjściu z więzienia w 1947 r. był szykanowany utratą pracy maszynisty parowozu kolejowego i pracownika PKP. Po kilku miesiącach rozpoczął pracę jako robotnik na torach w Wąbrzeźnie. W 1949 r. uzyskał pracę jako maszynista parowozu w Toruniu i pracował na tym stanowisku do przejścia na emeryturę w 1969 r. Zmarł

Słownik biograficzny konspiracji pomorskiej 1939-1945, Wypł. IAPPAK t. XVIII, Toruń 1998, s. 4.

2 IX 1995 r. w Toruniu; pochowany został na cmentarzu na Podgórzu. Odznaczony Krzyżem Armii Krajowej.

Brat K. Kozianowskiego zaprzysiężony przez niego do AK Adam ps. „Ogień II” (1903-1979) podoficer WP, pracownik PKP, był razem z nim w trójce konspiracyjnej. Kolportował „Biuletyn Informacyjny” i „Orła Białego”, współpracował ze Stanisławem Witkowskim ps. „Żbik”. Aresztowany 29 XI 1943 r. przebywał w obozach Oświęcim, Gross-Rosen, Flossenbug i Dachau, które przeżył.

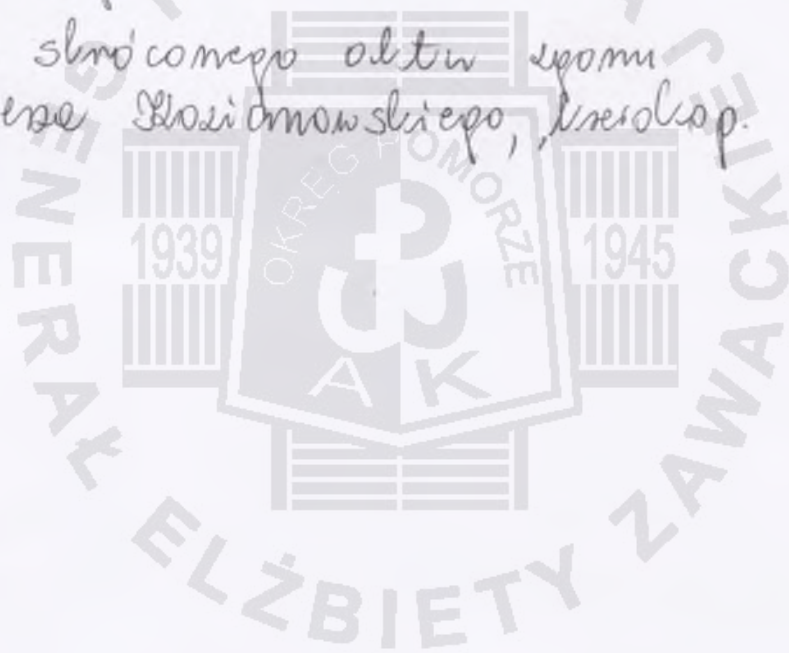
AP AK, T.: Kozianowski A., Kozianowski K., Stankiewicz L., Stankiewicz S., Strumpf J., Ciechanowski K., *Ruch oporu...*; Jaszowski T., *Okr. Pom. AK. Podokręg...*; Liegmann A., *szlaki pomorskich kolejarzy*, oprac. i red. Jędrzyński Z., Toruń 1978, s. 49; Trejderowski Z., *Inspektorat Rejonowy toruń* (praca mgr. WSP) Bydgoszcz 1983, s. 66; *St. Kosp. Pom.*..., cz. 1, 2.

Michał Ojczyk

1/2. Dokumenty dotyczące rektora. Rozianowski
Kazimierz

1. Pismo Dyrekcji Obr. Kolei Państwowych
w Gdańsku z 1.04. 1947, kserokop. oryg. k. 1 s. 1
2. Oświadczenie Lecha Stankiewicz z
13.05. 1986r., oryg. k. 1 s. 2
3. Kserokop. leg. D A K nr 40085 i
Oświadczenie Pamiełk. Obr. Pom. A K k. 2 s. 3
s. 4
4. Zaświadczenie Fundacji nr 23/1990r.
o działalności konspiracyjnej Kazimierza
Rozianowskiego k. 1 s. 5
5. Odpis skróconego aktu zgonu
Kazimierza Rozianowskiego, kserokop.
oryg. k. 1 s. 6

Biuro Personalne

Nr. P2 prac/22887/1/47

Na Nr. .... z dn. ....

Określenie sprawy .....

Załączników .....

Obywatel

K o z i a n o w s k i Kazimierz
pracownik etatowy

w T o r u n i u
=====

Wobec skazania prawomocnym wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 22 czerwca 1946 r. na dodatkową karę utraty praw publicznych Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Gdańsku na podstawie § 85 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 listopada 1945 r. o służbie w przedsiębiorstwie "Polskie Koleje Państwowe" (Dz.U.R.P.Nr 52 poz.299) wydała Obywatela ze służby kolejowej z dniem uprawomocnienia wyroku t.j. od 22 czerwca 1946r.

Jednocześnie zawiadamia się, że kara wydalenia ze służby P.K.P. zgodnie z § 59 ust.(2) powyższego rozporządzenia Rady Ministrów pociąga za sobą utratę wszystkich praw, wynikających ze stosunku służbowego.

Wszelkie przedmioty będące własnością P.K.P., dokumenty uprawniające do korzystania ze świadczeń P.K.P.należy zwrócić zwierzchnikowi miejsca służbowego.

W.Z.DYREKTORA KOLEI PAŃSTWOWYCH

WICE-DYREKTOR KOLEI PAŃSTWOWYCH

O s w i a d c z e n i e .
=====

Ja, Lech Stankiewicz, syn Sylwana, ur. 15.05.1920r., zamieszkały w Toruniu przy ul. Jeleniej 35 oświadczam ni-niejszym, że pan Kozianowski Kazimierz jest mi znany osobiście jako czynny żołnierz Armii Krajowej w okresie okupacji niemiec-kiej.

W roku 1944 pełniłem w toruńskim garnizonie Armii Krajowej - pseudonim "Ketling" - funkcje łącznika komendanta Dzielnicy Mokre, a potem komendanta Garnizonu Toruń, którym był mój oj-ciec Sylwan. W okresie tym poznałem pana Kozianowskiego, który pełnił wówczas funkcje komendanta Dzielnicy Podgórz i posługi-wał się pseudonimem "Rufin".

Z uwagi na zasady konspiracji, bliższych danych o ówczes-nej działalności pana Kozianowskiego nie posiadam, wiem tylko z opinii wypowiedzianych przez ojca, że należał on do najbardziej aktywnych, odpowiedzialnych i oddanych pracy konspiracyjnej żoł-nierzy AK, a komendant Garnizonu, ojciec mój, darzył go dużym szacunkiem i zaufaniem.

Lech Stankiewicz
Lech Stankiewicz

Toruń, dnia 13. maja 1986 roku.

Nazwisko KOZIANOWSKI

Imię Kazimierz

Pseudonim Rufin

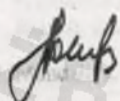
Przydział A.K.Okr.Pomorze,
garn.Torun.

Odnaszony został

KRZYŻEM ARMII KRAJOWEJ

ustanowionym dnia 1 sierpnia 1966 roku przez
dowódcę A.K. gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego
dla upamiętnienia wysiłku Żołnierza Polski
Podziemnej w latach
1939 — 1945

Podpis:

Londyn, dnia 9.12.1987.

4
Nazwisko . . . KOZIANOWSKI

Imię . . . Kazimierz

Pseudonim . . . "Rufin"

Przydział . . . Garn. "Toruń"

jest upoważniony do noszenia
ODZNAKI PAMIĄTKOWEJ
OKRĘGU POMORSKIEGO
ARMII KRAJOWEJ

ZA KOMISJĘ ODZNAKI

Jur. Szymo

Toruń, dnia 11 listopada 1986 r.

FUNDACJA
Archiwum Pomorskiej Armii Krajowej
ul. Piekary 37 p. 23, tel. 18-321
87-100 TORUŃ

Zaświadczenie Nr. 23/1990

Stwierdzam, że w zbiorach Fundacji Archiwum Pomorskiego AK figuruje Kazimierz Kozianowski ur. 28 marca 1909r w Toruniu żołnierz AK ps. Rufin zamieszkały w Toruniu ul. Akacjowa 11 m 1a.

W)w został zaprzysiężony w Toruniu w styczniu 1940r przez Wacława Ciesielskiego ps. Roman kier. Wydz. I Komendy Pomorskiego Okręgu ZWZ (rel. M-244). Pełnił funkcję komendanta dzielnicy Podgórze Garnizonu Toruń ZWZ-AK.

W załączeniu ksero oświadczenia Lecha Stankiewicza rel. M-155.

Prezes Fundacji

22
Doc. dr hab. ~~Elżbieta~~ Zawacka
ul. Gagarina 136 m 26, tel. 173-44
87-100, TORUŃ

RZECZPOSPOLITA POLSKA

URZĄD STANU CYWILNEGO w Toru
Województwo

Odpis skrócony aktu zgonu

I. DANE DOTYCZĄCE OSOBY ZMARŁEJ:

- 1. Nazwisko Kazianowski
2. Imię (imiona) Kazimierz
3. Nazwisko rodowe Kozianowski
4. Stan cywilny wdowiec
5. Data urodzenia 28 marca 1909 roku
6. Miejsce urodzenia Toruń
7. Ostatnie miejsce zamieszkania Toruń ul. Akacjowa 11/2

II. DANE DOTYCZĄCE DATY I MIEJSCA ZGONU:

- 1. Data 02 września 1995 roku /02.09.1995/
2. Miejsce Toruń

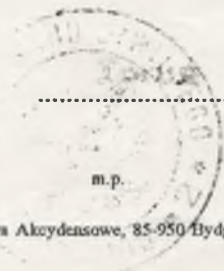
III. DANE DOTYCZĄCE MAŁŻONKA OSOBY ZMARŁEJ:

- 1. Nazwisko
2. Imię (imiona)
3. Nazwisko rodowe

IV. DANE DOTYCZĄCE RODZICÓW OSOBY ZMARŁEJ:

Table with 2 columns: Ojciec, Matka. Row 1: Imię (imiona) Adam, Józefa. Row 2: Nazwisko rodowe Kozianowski, Zielinska.

Miejsce na opłatę skarbową

Poświadczam zgodność powyższego odpisu z treścią aktu zgonu Nr 1360/85, data 1995-09-04

KIEROWNIK Urzędu Stanu Cywilnego

IV/1. Korespondencja biuro: & rodzinna

1. List do Fundacji do. Drużyny
Młocianiak z dn. 15.12.1997, kopie
oryg. (dot. uspet. wleji)

l. 1 s. 1

Toruń dnia 15.12.1997r

L dz.....1964/17/197

Szanowna Pani
Krystyna Urbaniak

62-500 Konin

Szanowna Pani

Zwracam się do Pani o pomoc gdyż poszukuję zdjęcia z okresu okupacji lub lat powojennych kmdta AK -Rejonu Toruń Podgórz Kazimierza Kozianowskiego .

Proszę też o relację z działalności w konspiracji , datę śmierci, miejscowość w której zmarł Pani Ojciec oraz miejsce jego pochówku.

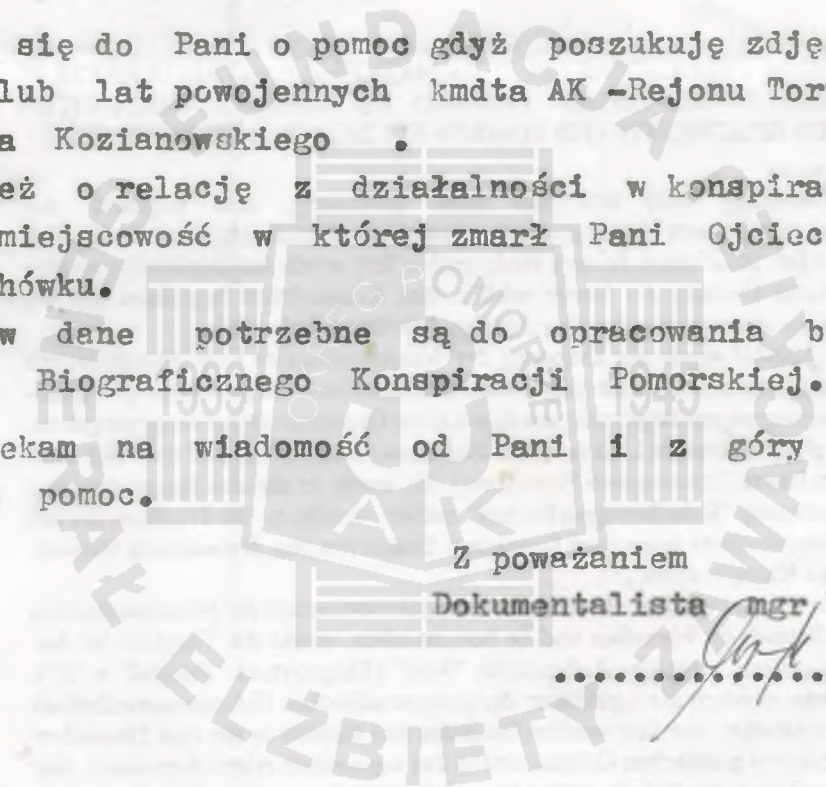
W/w dane potrzebne są do opracowania biogramu do Słownika Biograficznego Konspiracji Pomorskiej.

Czekam na wiadomość od Pani i z góry dziękuję za pomoc.

Z poważaniem

Dokumentalista mgr Michał Ojczyk

.....

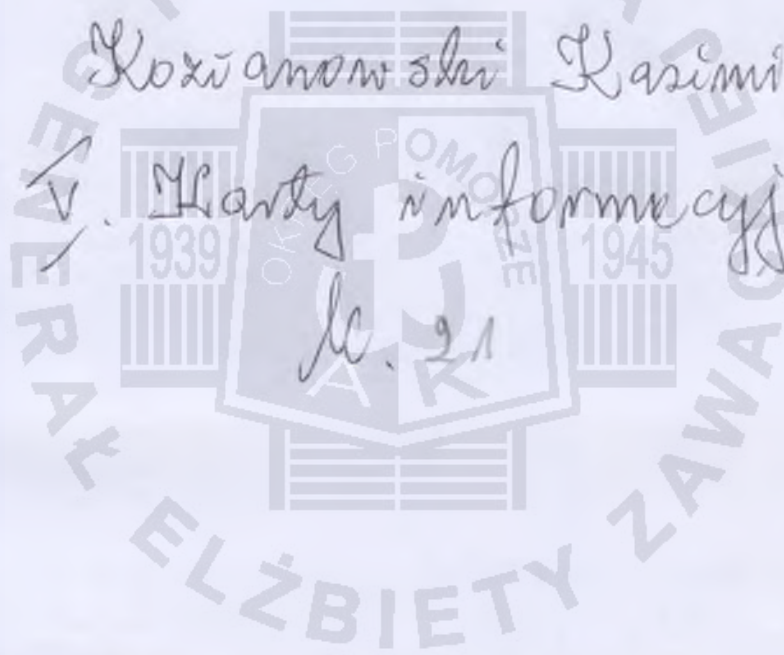

D: M-101/710 Rom.

Tomlin

Kozianowski Kasimierz

W. Marty informacyjne
K. 21

M-101

rel. Stefanie nr. 101 / M.

Tormi
PK 1

Kozianowski Karimura ps Rufin

Meljarz na linii Tormi - Siemka - Karulki - Góra

bracia Adam Kozianowski ps Oficer II awant. 43

Bronisław Kozianowski ps niezapamiętany

zapomniany wraz z braćmi przez Stenistasa (niepamiętam)
w styczniu 1940 (data nie ma być - 27)

fun. Kaja Karimura - łącznik - kolporter prasy podziemnej
na linii Karulki - Tormi

na początku 1942 przesłany do Kuchlińskiego
podmi fun. Kaja K. miała dwójki w Podgórzu

awant. w janiu 1945 - 4 lata więzienia we Wronkach

Rozzianowski Bromisław
brat Adama i Kazimiera (red dot m)

Termin
AK 2

Rel. 101 m.

Termin 3¹⁴

Wozianowski Karimur
ps Rufin

był marynistą kolegą m., przyjechał niegdyś
przyjeżdżał na workach III grupy

był kmdtem ^{rejonu} ZWZ / AKrej. Poolgor -

brat Kozianowski ^{Polon} był 4 grom walczył

sup. T. Zaleski

K. Cichomski 5232

Rel. 101/2.

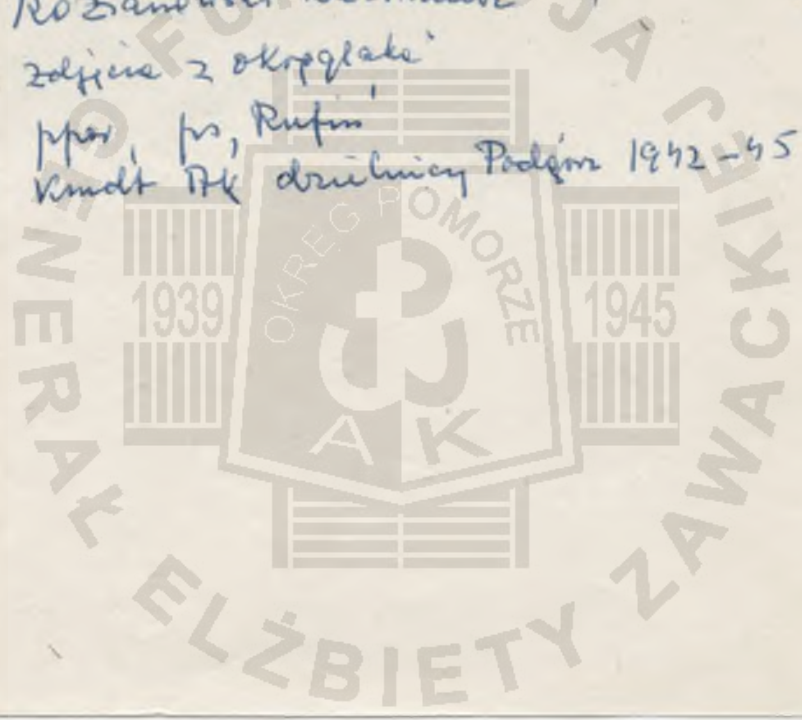
Tarnobrzeg
TKK

Rozianowski Karimur

zob. z okoplate

ppr, ps, Rufin

Kmdt TKK drużnicy Podgór 1942-45

5

Kozianowski Karimierz
komendant dzielnicy TK
na Podgórze

zob. Zolnowski T. "Sprawa Białego
Grobu" s. 4 Bibl. AP TK

Rel. 101 m.

Toruni 6

Kazianowski
Kazimierz

- ps "Dufin"

AK

Należy do kierownika Gromad
AK - Toruń

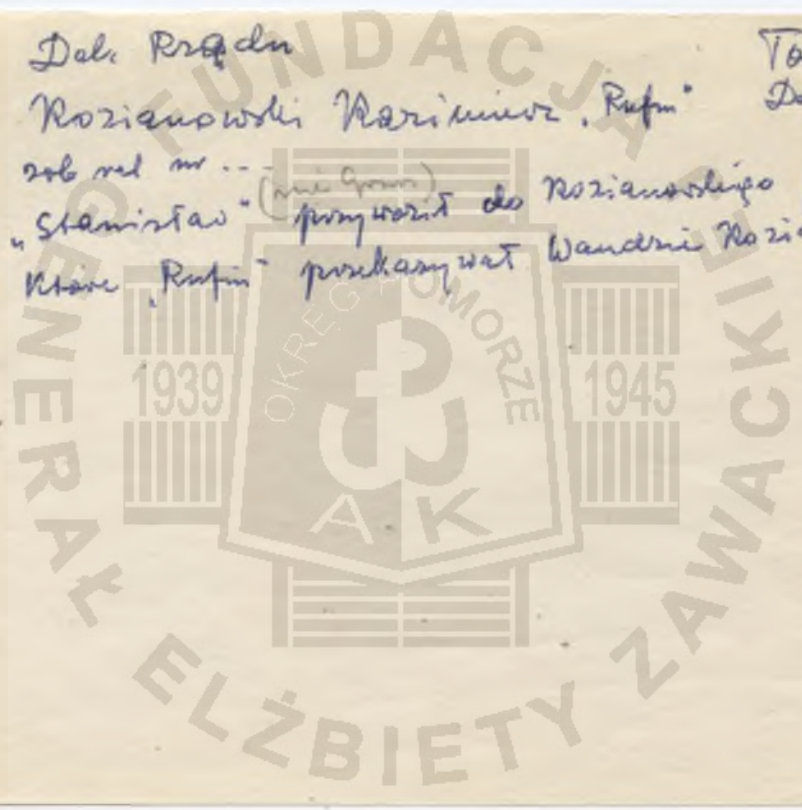
Ur. 28. II. 1909r., Jaródeci rajonu Paskórz.

AKW 10-B, sygn. 68-5

Dale Rządca
 Rozianowski Karimierz, Ręfn
 206 ul. nr ...
 "Stanisław" (nie znam) przywrócić do Rozianowskiego przedmiotu
 "Krzysztof Ręfn" przekazać Wandzie Rozianowskiej

Toruni
 Dal Poz
 1943?

Wzrost to „Kaci mura” 109 m.

Toruń
AK

Kozianowski Kazimierz ps. „Rufin” pprot. AK
był komendantem dzielnicą Toruń-Podgórze. Wykorzystując
swoje stanowisko służbowo maszynisty kolejowego, przewoził
prasę konspiracyjną z Wąstelska do Torunia.

„Ludzi „spalonych” w podziemiu przewoził w parowozie
do Borów Tucholskich, a do Tucheli benzynę w kanistrach
dla partyzantki. „Rufin” sporządził listę awansów
szych trzydziestu ludzi funkcyjnych za dobrą pracę
w konspiracji. Jako komendant odpowiadał za parę
plutonów ludzi - pracowników P.K.P.

Prof. A. Diegmann - „Szlachcizna polskiej kolejnicy” str. 49

Toruń g
AK

p por. Łozianowski Kazimierz
ur 1909-03-28 Toruń Rufin
seam. Toruń
Komendant Dzielnicz Polgór
AK

ORŁ SZAK (jest rełecje)

Torus 10

Korzanowski Karimian ("Kupin")

1941-1939 Karimian Torus - Inspektariat 1945

AK -

Cichanowski - str. 403 - (232)

101 m

Joseph 11
AK.

Prosziszowski Karimien komendant AK na Podgór.

do niego szukał kontaktów Biedy Piotrowskiej, zbiorca 1943

B Chruszowski wieść od niego relacji w 1984, które
punktowi do niego zbiorca - 27

Tab. rel. Tadeusza Jada. „Sprawa Biedy Piotrowskiej” str. 4.
archiwum doc. Elżbiety Zawackiej

Garnizon 12
Toruń "AK"

Kozianowski Kazimierz
zamieszkały w Toruniu, aresztowany
w październiku 1945 r.

Oskarżony z art. 1. dekretu PKWN:

po wyzwoleniu nawiązał ponownie kontakt ze swymi
przełożonymi z AK; w czerwcu i lipcu otrzymał od
S. Stankiewicza pięć egzemplarzy "Głosu Brawdy",
dwa z nich wręczył swym podkomendnym; listy awan-
sowe przez nich sporządzone wręczył S. Stankiewi-
czowi -

skazany przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Bydgoszczy
dnia 22.06.1946 r. na 4 lata więzienia.

Podstawa informacji: pismo w sprawie rewizji Nad-
zwyczajnej z dnia 22.10.1990.r. -

Archiwum Fundacji.

L.Stan.

PZP - AK
TORUN

13

KOZIANOWSKI Kazimierz , ps. " Ogień I "
s. Adama i Józefy z d. Zielińska

?
?

czł. PZP - AK od 1939 do ?

1.01.1940 zaprzysiął do PZP swojego
brata Adama KOZIANOWSKIEGO w obecności Delegata
z W-wy " Stanisława " / /.
Potem był najbliższym współpracownikiem Adama,
obok Tomasza LESZCZYNSKIEGO.ś

/ dalsze losy nieznane/

Zródło : relacja Adama KOZIANOWSKIEGO

zob.teczka tegoż w :

AP Tor. ZW ZBOWiD 4/227

KAPat.`94

Toruń 14

AK

Kozianowski Kasimierz, ps. "Rufin", por. 52P,
nr. 28.03.1909. I/40 zamieszony do (2WZ
w sierpniu. Następnie kmdt dywizji Toruń-
-Podgórze. Jako masywna praca
prace konspiracyjne z Naseldis do Torunia
o ludzi "spalonych" - do Broni Tucholskiej

Trejdenowski Z. Inspektorat Rejonowy Toruń...
prace magist. Bydgoszcz 1983, s. 66

KP-95

9

tomu 15
AK

Kozianowski Kazimierz
p. Rufin, km. 12 drogi Podgórze AK

T.: Kalisz 10

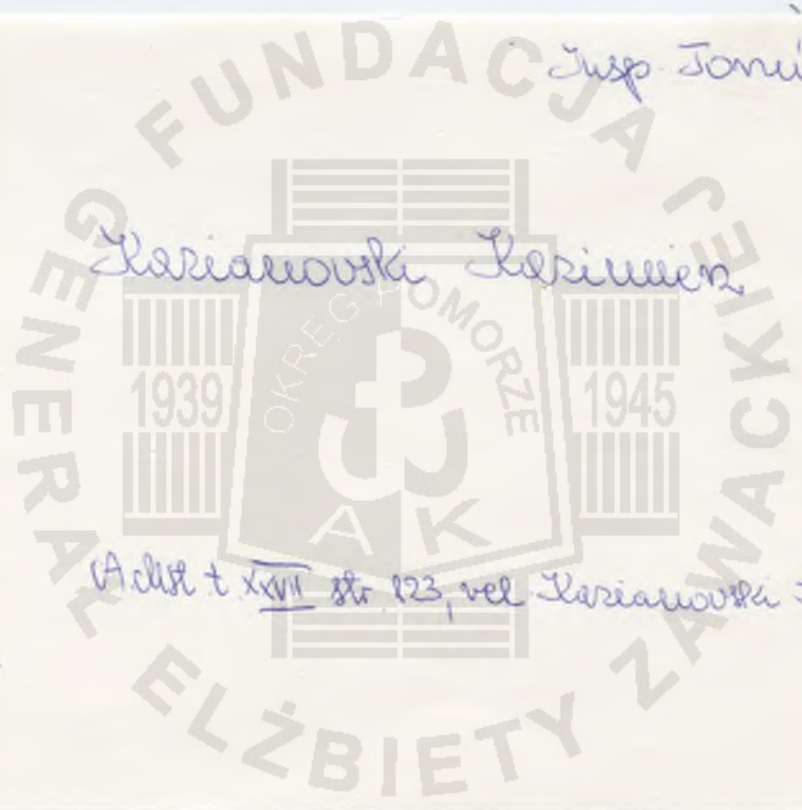
KP-015

8/

Jesp. Tomii 16²

Karłowicki Karimien

Archiw t. XVII str. 123, vel Karłowicki K.

W. 2. 95

Toruń 17

Koziomowski Kazimierz

nr. 28.03.1909 r.

Życiomyślny u sz. 2 nr.

zob. T. osobowe u sz. 2 nr. (Org. Toruń)

(pomoc 3)

HMM-pz

a

Toruni

AK 18
Pomorze

+ KOZIANOWSKI Kazimierz
ps "Rufin" 1909 - 1995

Kmdt Dzielnicy Podgórz Garn. AK Toruń
Kolporter prasy konspiracyjnej Nasielsk-
Sierpc-Toruń. Paraliżowanie transportów
pociągów na front wschodni, sabotaż, uska-
dzenie parowozów. Aresztowany przez UB
Kontakt z ks ptk Wryczę. Relacja Michał
Ojczyk

Zob. Słownik Biograficzny Konspiracji
Pomorskiej 1939-1945 część 4
Fundacja "Archiwum Pomorskie AK
Toruń 1998

Drut
2003

str. 83, 84

Głogianowski Rokimien
T s. Adams

Toruni 19
412

nr. 18.03. 1909; konspiracyja-
-1940- " 1945

zob. lista członków Św. Zw. ŻAK
Okr. Toruń, s. 39; t. problem.
" org. kombatanckie

412 III 11

Łozianowski Kazimierz

Tomii 20
AK

ob. Gęsiomowski A., Polstra
Armia Powstańca...
Tomii 1997, s. 41, 79, 84

W. 1, 15

Kozianowski Kasimierz

Stron
AK 21

rob. Chramowski B, Gosiomowski A,
Steyer M., Polska Obdziejna
na Pomorsku..., Gdansk, 2005,
s. 146

Wd. 1'15

ARCHIWUM
Elżbiety Zawackiej
PC: 101-m.
data wpływu: VII-1984

Toruń, Akcyjowa

Cerkwa
Krytyka Urbania
ul. A. A. Męży
62-500 Kozłowo

Adam - osobne konto
As

Toruń

Kozianowski Kazimierz i
Adam, Bron

Kozianowski Kazim.

